Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003608

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-08-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ХНУ імені В. Н. Каразіна № 0302-3к/1335 від 09.09.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бутирін Ігор Олександрович
2. Ihor Butyrin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0005-0904-4581

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 22-08-2025

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача: Бутирін Ігор Олександрович

Код за ЄДРПОУ: 3557203419

Місцезнаходження: вул. Павла Чубинського, буд. 15, кв. 77, Кролевець, Кролевецький р-н., 41300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9777

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.01.11, 06.03.15, 06.01.30

Тема дисертації:

1. Розподільчі відносини в умовах формування інформаційно-мережевої економіки

2. Distributive relations under the conditions of the formation of the information-network economy

Реферат/анотація:

1. У дисертаційному дослідженні обґрунтовано логіку трансформації розподільчих відносин у процесі переходу від індустріально-ринкової до інформаційно-мережевої економіки. Цей перехід супроводжується зміною форм економічних механізмів, появою нових взаємодій між суб'єктами та переосмисленням координат соціально-економічного порядку. Доведено, що інформація, на відміну від матеріальних ресурсів, є невичерпною, багаторазово відтворюваною та спільно створюваною, що надає їй унікальної ролі в економічних процесах і радикально змінює устрій розподільчих відносин. Вони набувають статусу комплексного механізму організації доступу до ресурсів, визначення участі в економічному процесі та формування якості життя. Показано, що цифрова форма існування економіки породжує нові динамічні та багаторівневі форми власності, реалізація яких здійснюється через алгоритмічно задані режими. Смарт-контракти, блокчейн і NFT забезпечують змінність режимів привласнення в реальному часі, перерозподіл доступу до даних, знань і контенту, що формує нову архітектуру привласнення, в якій ключову роль відіграють технології. Це трансформує співвідношення виробництва і розподілу та дозволяє координувати

економічні процеси у глобальному масштабі. З'ясовано, що праця дедалі більше набуває інтелектуальних і креативних ознак, втрачає класичну форму зайнятості та переміщується у платформене середовище, де умови визначаються алгоритмами, трафіком, рейтингами й репутаційними метриками. Виникає нова модель доходу, що залежить не стільки від продуктивності, скільки від цифрової присутності. Це актуалізує ризики цифрової нерівності, зумовленої відмінностями у доступі до технологій, ресурсів та можливостей реалізації потенціалу. Водночас праця постає не лише джерелом вартості, а й формою соціального буття, у якій проявляється участь, відповідальність і довіра. Виявлено, що інформаційні мережі стають ключовим посередником обміну, а вартість формується як результат спільної координації дій у межах цифрових систем. Доходи дедалі більше визначаються позицією суб'єкта в мережевій структурі та його здатністю брати участь у створенні й розподілі нової вартості. Це породжує нові форми нерівності, засновані на різному доступі до технологій, алгоритмів і даних. Підкреслено, що без належного регулювання цифрові технології здатні посилювати соціально-економічну поляризацію. У цьому контексті обґрунтовано потребу у комплементарному поєднанні принципів економічної ефективності та соціальної справедливості. Справедливість виступає критерієм і умовою ефективності, забезпечуючи довгострокові основи для розвитку людського потенціалу та інновацій. В українському контексті досліджено структурні диспропорції у доходах, що зумовлені інституційною фрагментарністю та потребують реконструкції економіки. Запропоновано людиноцентричний підхід, у центрі якого — людина як суб'єкт праці, знання, привласнення й споживання. Інтеграція соціального, економічного та технологічного вимірів визначається як стратегічний вектор сталого розвитку, у якому розподіл постає ядром нової парадигми господарювання.

2. The dissertation substantiates the logic of the transformation of distributive relations in the transition from an industrial-market to an information-network economy. This transition is accompanied by changes in the forms of economic mechanisms, the emergence of new interactions among actors, and a rethinking of the coordinates of the socio-economic order. It is demonstrated that information, unlike material resources, is inexhaustible, reproducible, and co-created, which grants it a unique role in economic processes and fundamentally reshapes the structure of distributive relations. These relations acquire the status of a complex mechanism for organizing access to resources, determining participation in economic processes, and shaping quality of life. The study shows that the digital mode of economic existence generates new, dynamic, and multi-level forms of ownership, realized through algorithmically defined regimes. Smart contracts, blockchain, and NFTs enable real-time variability of appropriation, redistributing access to data, knowledge, and content, thereby constructing a new architecture of property in which technologies play a decisive role. This transformation alters the relationship between production and distribution and enables the coordination of economic processes on a global scale. It is revealed that labor increasingly assumes intellectual and creative features, loses its classical forms of employment, and shifts into platform environments where conditions are determined by algorithms, traffic, ratings, and reputational metrics. A new income model emerges, dependent not so much on productivity as on digital presence. This accentuates the risks of digital inequality, stemming from disparities in access to technologies, resources, and opportunities for realizing human potential. At the same time, labor appears not only as a source of value but also as a form of social being, within which participation, responsibility, and trust are manifested. The analysis further identifies information networks as key mediators of exchange, where value is increasingly shaped through the joint coordination of actions within digital systems. Income is determined by an actor's position in the network structure and their ability to participate in the creation and distribution of new value, giving rise to new forms of inequality based on unequal access to technologies, algorithms, and data. It is emphasized that without proper regulation, digital technologies may reinforce socio-economic polarization. In this context, the study substantiates the necessity of a complementary synthesis of economic efficiency and social justice. Justice is framed as both a criterion and a prerequisite of efficiency, providing a long-term foundation for the development of human potential and innovation. In the Ukrainian context, the research examines structural income disparities caused by institutional fragmentation, which necessitate economic reconstruction. A human-centered approach is proposed, placing the individual as a subject of labor, knowledge, appropriation, and consumption. The integration of social, economic, and technological dimensions is identified as a strategic vector of sustainable development, wherein

distribution emerges as the core of a new paradigm of economic governance.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Бутирін І. О. Державна політика доходів в умовах цифрової трансформації. Науковий вісник Ужгородського національного університету.2021. No 40. С. 15–19. DOI: https://doi.org/10.32782/2413-9971/2021-40-3URL: http://visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/40_2021ua/5.pdf
- Бутирін І. О. Логіка трансформації розподільчих відносин припереході від індустріально-ринкової до інформаційно-мережевої економіки.Економічна теорія. 2024. No 2. С. 25–44. DOI: https://doi.org/10.15407/etet2024.02.025 URL: https://etet.org.ua/?page_id=530&aid=703
- Бутирін І. О. Штучний інтелект та глобальна нерівність: нові виклики для розподільчих відносин. Економіка та суспільство. 2025. No 72. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-99 URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5759
- Бутирін І. О. Вплив формування інформаційно-мережевої економіки на розподільчі відносини. Інвестиції: практика та досвід. 2025. No 10. С. 168–174. DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.10.168 URL: https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/6412
- Бутирін І. О. Особливості функціонування розподільчих відносин в інформаційно-мережевій економіці. Modern Science, Economy and Digital Innovation : Міжнар. науково-практ. конф., м. Бухарест, 7–9 трав. 2025 р. 2025.С.107–109. DOI: https://doi.org/10.70286/isu-07.05.2025 URL:https://isu-conference.com/en/archive/modern-science-economy-and-digital-innovation-7-05-25
- Бутирін І. О. Трансформація власності як системоутворюючий чинник розподільчих відносин при переході до інформаційно-мережевої економіки.Стратегічні пріоритети розвитку науки, освіти і суспільства : Міжнар.науково-практ. конф., м. Полтава, 12 трав. 2025 р. Полтава, 2025. С. 18–22. URL: https://www.economics.in.ua/2025/05/12.html

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0121U100453

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Андрій Андрійович

2. Andriy Grytsenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5030-864X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бервено Оксана Володимирівна

2. Oksana Berveno

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7187-4106

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Код за ЄДРПОУ: 02071151

Місцезнаходження: вул. Чорноглазівська, буд. 17, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Новікова Ольга Федорівна

2. Olga Novikova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8263-1054

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут економіки промисловості Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05420557

Місцезнаходження: вул. Марії Капніст, буд. 2, Київ, 03057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Азьмук Надія Анатоліївна

2. Nadiya Azmuk

Кваліфікація: д. е. н., доцент, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6650-328X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний бізнес-коледж

Код за ЄДРПОУ: 02548593

Місцезнаходження: вул. В'ячеслава Чорновола, буд. 243, Черкаси, Черкаський р-н., 18028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соболєв Володимир Михайлович

2. Volodymyr Sobolev

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3043-0901

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Коломієць Ганна Миколаївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Коломієць Ганна Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Шевченко Андрій Олександрович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

